

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre 12 korona.
fél évre 6 "
negyed évre 3 "
Egyes szám ára 12 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.-t. — Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÜLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fillér.
Többszöri hirdetés ár kedvezményben részesül.
Nyitór sor 40 fillér.

Béke és háboru.

(B.) Egy függetlenségi lap azt a kérdést veti fel cziczerós vezércikkében, hogy „van-e bennünk oly foku akarat, annyi hazaszeretet, hogy „egyenlőtlen“ erőnk tudatában, felfüggesztve függetlenségi törekvésünk azonnali érvényesítésének óhaját, a XX-ik században legalább egy művelt (angol) gyarmat színvonalára emelkedjünk“?

Mert ha van, akkor a kilátásban levő abszolútizmus eredménytelenül fenyeget.

Érdekes jelenség, hogy mivel eddig mind hiába emlegetik a bekés kiegyezést, immár az abszolútizmus az, amiről elmélkedni lehet. Sőt Kossuth Ferencz, akihez Lukács László, Wekerle Sándor és a többi bekebeba oly komoly buzgalommal járt konferálni, azt jelentette ki, hogy ideje lenne már, hogy a beketárgyalásokról szóló hírek elnémuljanak! Ilyen hírek — szerinte — nem használnak sem a nemzeti küzdelem ügyének, sem magának a béke érdekének. Kossuth kész becsületes igyekezetét teljes erővel latbavetni a tisztességes kibontakozás érdekében, de nem tartja helyesnek az alaptalan békehiresztelést; ez csak zavarólag hat — szerinte

— a küzdők taborában és még inkább megnehézíti a helyzetet.

Ámde, amely helyes állítás az, hogy az „alaptalan békehiresztelés“ káros, éppen oly igaz az is, hogy még károsabb az alaptalan harc és az abszolútizmus hirdetegetése is. Sőt tovább megyünk, az volna a helyes, hogyha az ország valahára megismerné a különböző beketervezeteket és a bekefeltételeket is. Mert micsoda dolog az, hogy egyfelől ámitanak kalandos békehírekkel, tulfelől meg belehajszojják a vármegyék népét olyan küzdelmekbe, melyeknek eddig az az eredménye, hogy egy sereg hazafias tisztviselő meg lett fosztva állásától, a közönség pedig az ő ügyeit hiven, becsületesen végzett tisztviselőitől s helyőket betöltik mindenféle „végzett“ existenciákkal. E helyett jobb volna, ha a békebarátok és békeszerzők részletesen tudunkra hoznák, hogy melyek azok a bekepontok, melyeket mindenik elfogad; és melyek azok, amelyek fölött nem tudnak megegyezni.

Igy aztán meg lehetne nemcsak azt tudni, hogy folytassuk-e a harcot hanem azt is, hogy milyen erővel és milyen határig érdemes fölvenni az erősebb küzdelmet és

az ezzel járó áldozatokat. Az idő drága és elvesztegetni nem okos dolog sem békében, sem küzdelemben. De már arra nem vállalkozhatik az alkotmányos életben senki, hogy tájékozatlanul hadakozzék, vagy arra sem, hogy ölbetett kezekkel üljön és egyszer csak váratlanul a nyakába szakadjon az ismeretlen veszedelem.

A titokzatosságnak is határa van és ezen túl menni éppen nem helyes a mostani feszült helyzetünkben.

Politikai hírek.

Fordulat előtt áll az egész politikai helyzet. A kormány legközelebb minden körülmények között egészben beadja lemondását: ha béke lesz, véglegesen, ha pedig nem lesz béke, azért hogy rekonstruálja magát a kabinet tisztán az ország jegyében, talán egy másik generális vezérlete alatt.

A vámkonfliktus. F. hó 23-án este az orsovai állomás főnökéhez a következő távirati rendelet érkezett: Szerbiából szarvasmarháknak, juhoknak, kecskéknak, sertéseknek és husnak behozatalát és átvitelét

TÁRCZA.

A véralkatról.*

Irta Róka József.

A hány ház, annyi szokás, — tartja a példaszó, és mi hozzátehetjük: ahány ember, annyi a szokása, annyiféle a természete. Amely kevéssé található két ember, akik külső alakjukra nézve tökéletesen hasonlitanának egymáshoz, époly kevéssé lehetséges az, hogy két emberi lény testi és szellemi erőiben és tulajdonságaiban, valamint ezek megnyilatkozásában, a cselekvésekben annyira összeegyezzenek, hogy egyáltalában ne lehessen őket egymástól megkülönböztetni. A különbséget itt a véralkat különböző árnyalatai teszik.

A véralkat eme befolyását ujabban némely orvos kétségbe vonja, de hát a való tényeknek — mint igazságnak — az a sajátsága, hogy a tagadás nem semmisíti meg. Azért az erre vonatkozó régi felfogás a közhasználatban maig is fentartja magát.

* Felolvasa a Szabad Ligeum f. hó 11-diki estéjén.

Mi tulajdonképen a véralkat, vérmérséklet, temperamentum? Némelyek így határozzák meg: „Az ember testi, lelki életének amaz állandó sajátos jelleme, mely mind egyéni életmódjának egészében és általánosságában, mind lelki és testi életének különös működéseiben mindig és mindenütt azonos határozott vonásokban nyilvánul.“ A régi orvosok és pszikologusok a kedélynek különböző megnyilatkozásait értették alatta, amelyek a szövetnedvek bizonyos keveredése által jönnek létre. A vörös vér, a fekete epe, a sárga epe és a nyiroknedv (flegma) képezték a régi tan szerint a test főnedveit, amelyek egyikének vagy másikának túlsúlya szerint különböztették meg a temperamentumokat.

Szemügyre véve a véralkat különfeleségét, már Empedocles (450 körül Kr. e.) és utána az ó- és ujkor legkiválóbb pszikologusai törekedtek bizonyos osztályozás felállítására. Ma már általánosságban végleg megállapítottuk tarthatjuk ama négyes osztályozást, mely vermes, azaz szangvinikus; epés, azaz kolerikus; méla, azaz melankolikus; és nyál-

kás, vagyis flegmatikus véralkatot különböztet meg. E sajátságos elnevezések a Hippokrates-Galenus-féle régibb elméletből származnak, mely szerint a szangvinikus test nedvei között a vér piros nedve a túlnyomó; a kolerikusnál a sárga epe uralkodik; a melankolikusnál a fekete epe van túlságosan kifejlődve; a flegmatikus vérében pedig sok volna a nyálka. A vermes egyének élénk szellemű, izgékony, érzékeny, vidám és változó hangulatuak. A méla emberek lassuak, de szívósak. Az epés temperamentum esékény, tartósan haragos hangulat által jellegetetik. A nyálkás emberek nehezen ingerelhetők, hiányos érzékel bírnak úgy a saját, valamint mások szenvedései iránt. Nem lesz érdektelen e különböző véralkatokat egyenként bővebben jellemezni, mégis különös tekintettel a férfiakra. Ezzel nem azt mondom, mintha a nőknél a vérmérséklet jelenségei nem mutatkoznának, hanem náluk a jellem ereje vagy gyengesége azt annyira befolyásolja, hogy olyan markáns vonásokban nem jelentkeznek, mint a férfiaknál

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkit „Roche“ eredeti csomagolás!

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

ezennel megtiltom. Tilalmamnak azonnal és hatékonyan érvényt szerezzen. Földművelési miniszter. — A Szerbiával való kereskedelmi szerződéses tárgyalások tehát megszakadtak, a szerb delegátusokat kormányuk visszahívta, belgrádi táviratok szerint két vasúti kocsit sertést Budapestről Belgrádba mint beteget visszaküldtek. Goluchowski a bécsi szerb követnek kijelentette, hogy a szerb kormány válasza következtében márczius elsejével az autonóm vámtarifa tételei lépnek érvénybe: ez a vámkonfliktus mai fázisa.

Beck báró. Bécsből jelentik nekünk: A legtöbb lengyel lap, köztük olyanok is, melyek a német birodalom területén jelennek meg, ma reggel azt a hírt közli Bécsből, hogy ottani jól informált körökben a legnagyobb határozottsággal az a hír van elterjedve, hogy a vezérkar főnöke, báró Beck tábornagy állásából már legközelebb visszalep. Utódává állítólag Fiedler tábornagy, bécsi hadtestparancsnok van kiszemelve. Ezt a személyváltást azokkal az újabb béketárgyalásokkal hozzák összefüggésbe, melyek a konfliktus elsimitása végett a korona és a koalíció közt megindultak.

A román képviselők és a válság. A román képviselők, mint értesülünk, feliratot intéznek a királyhoz a politikai válságból való mielőbbi kibontakozás érdekében. A felirat, melyet a román képviselők megbízásából Vlad Aurel országgyűlési képviselő szerkesztett, utal arra a gazdasági pangásra, mely a politikai helyzet alakulása folytán a román népet sújtja; és utal ennek következtében a románoknak tömeges kivándorlására, mely a múlt évben statisztikai adatok tanúsága szerint hatvan százalékkal volt nagyobb az előző évben kivándorolt kontingensnél. A képviselők utalva a románokról nemrég tendenciózusan terjesztett hírekre, biztosítják a királyt a román népnek alattvalói ragaszkodásáról és változatlan hűségéről. A feliratot a román nemzetiségi képviselők klubjának az e tárgyban tartott értekezlet határozata értelmében valamennyi tagja

alá fog írni. Ugy látszik, valami újabb memorandum-ügy van keletkezében. . . . De reméljük, ezuttal a román urak nem a császárhoz, hanem Magyarországra apostoli királyához czimezik feliratukat és azt nem az osztrák császárvárosban, hanem a magyar király székhelyén Budapesten nyújtják át az uralkodónak.

„A tél tündére.”

Tordai Grail Erzsébet, a poetikus lelkű, finom, gyöngéd érzésű írónő, talán az egyetlen hazánkban, ki igazi szeretettel gondolva a serdülő leányifjúságra, egy-egy ünnepi alkalomra nemes idealizmussal és költői szépségekkel telt darabot ír számukra, melyet mindenütt általános tetszéssel adnak elő.

Ilyen kedves költői műve „A tél tündére”, melyet a „Szegény tanulókat segélyező kör” buzgó választmánya adatott elő f. hó 20-án, örömeire a kicsi és nagy ifjúságnak és megelégedésére a néző közönségnek. Alig öt-negyed órát vett igénybe az előadás, de mennyi időbe és fáradságba került, amíg össze lett szedve a sok apróság és megnyerve a jó taták és mamák engedélye az ifjú lányok szerepléséhez. Azután jöttek a próbák, a türelem és kitartás erős próbátételei!

Élőképeket, összeállítani egy szűk színpadon, énekeket, táncokat betanítani, a csengő versek szavalását vezetni nem tréfa dolog ám! Bizony megtörtént, hogy nem sikerült eléggé egy-egy próba, aminek egy kis lehangoltság lett a következménye, de már másnap ismét az a derült mosoly és bátorító, lelkesítő hangulat uralgott, melynek eredménye csak a siker lehet. És a siker be is következett. A terem, a karzat zsufozásig megtelt közönséggel, az öltöző szobák pedig élénken zsibongó szereplőkkel. Voltak legalább 60-an! És ebben az aranyos ifjúságban, melyben 3 éves cseppinkéknek is élénk „szerepkör” volt, bá-

jos jó mamák és kedves „bácsik” is örömmel vállaltak el szerepeket, mert hát a tél örömeit jó szívükkel teljessé kívánták tenni.

A kedves rimes versekben írt „játék”-ban főszerepe a tél tündérének Hegedüs Mariskának volt, ki a Tél öröm Nagy Irén, Mese: Will Margit, Ünnepe: BodoHa Mariska, Vigság: Fogarasi Jolán és a Jótékonyosság: Dancs Ida kedves nemtő társai általános tetszésre oldotta meg szép feladatát.

Nagyon kedvesek és a szűk színpadhoz mértén igen sikerültek voltak a „képek”, melyek a tél örömeit mutatták be. A „Mese” képben Uray Lászlóné önszaga művészi módon mondta el, mint szépséges nagymama, meséjét az árva királyleányról.

A „karácsony” képben villogó gyertyás karácsonyfa alatt Ráskay Béláné volt a szép ifjú mama, körül véve egy örvendő nagy családtól, melynek legkisebb tagját általános tetszésre személyesítette a lovon nagy bátran hintázó szőke kis Benedek Gáborka.

Élénk, vidám, frissen perdülő szép volt „a farsang”. Két élénk ügyes pierette Albert Margit és Máttyás Irma — graciózus rokkokkók — kik lassu menuettet táncoltak; majd két pompás spanyol táncosnő, kik vidáman verték dobocskájukat; tipegő japán hölgyecskék, magyar táncosok és közbe egy ügyes, mulatságos állat-quadrille igazán pompásan sikerült.

De a következő kép is ugyancsak zajos tetszést aratott. Ott volt Dundi, Sanyi, Jancsi, Zelxa-miza, Anuska, Klarika, Vilmuska és még egy sereg csöppesség. Csináltak is a téli világban, a hulló hóban olyan havazódást, szánkázást dal mellett, hogy öröm volt nézni.

És végül az utolsó kép mélyen megragadta az érző szíveket, midőn a jótékonyosság nemtője egy kis megfagyott gyermekkel karjain megjelenik a tündér előtt, társai körében.

A kis babát Hegedüs Elluska, egy igazán meglepően bátor, okos, szép kis barna

1. A vermes ember testalkata finom, karesu, nőies. A szemek élénk tűzűek, mozgékonyak; a tekintet eleven, vidor, enyelgő és izgekony, de többnyire réveteg, szertekalandozó, nyugtalan, állhatatlan. A homlok sima, derült; az arc viruló, az arcvonások megnyerők, kedvesek. A hang eles és csengő, a beszéd heves, szapora, olykor az érthetlenségig gyors. A mozdulatok fűgék, eleve nek, hirtelenek, de többnyire bizonytalanok, ide-oda kapkodók. A járás-keles virgoncz, fesztelen, lenge, rátartó. Könnyed ügyesség és élénkség jellemzi a vérmest, nem ritkán a vonzó megnyerő graciózitással párosulva.

Értelme az újabb benyomások iránt igen fogékony, minden újabb tárgy lebilincseli, de csak rövid időre. Innét van, hogy a szangvinikus tanulekony, kíváncsi, tudnivágyó; de a dolgok beható megfigyelése nem kenyere: miért is képzetek gyakran ferdék, ítéletei és következtetései elhamarkodottak. De azért nagyon érdeklődik az exakt tudományok és különösen a művészetek iránt. A tehetséges

szangvinikus a multtal mit sem törődik, ő a jelennek él! Mindenhez tüzzel fog, még a tehetségeit meghaladó dolgokhoz is, de hamar kifárad, elveszti türelmét; szórakozottá lévén alig várja, hogy más irányban foglal koztassa, vagy inkább szórakoztassa tehetségeit. Egyszóval a szellemi munka még a tehetségesebb szangvinikus előtt is inkább játék, szórakozás, mulatság, semmint komoly életcél. Ezért hivatott államférfiu, alapos tudós, szakképzett üzletember, csak elvetve található közöttük; de annál több festő, zenész, énekes, színész, tornász, eróművész, bohóc, komédiás és táncművész.

A kevésbé tehetséges szangvinikus kiállhatatlan fecsegő, kifogyhatatlan szószátyár, mindenbe bele kotnyeleskedik, amihez nem ért, és el nem hallgat addig, míg ki nem kelepeli magát s le nem jár, mint a felhuzott óragépezet. A szangvinikus azonnal ígér, esküszik a legtisztább őszinteséggel, csak nagyritkán képmutató, de ha egy kis akadály gördül útjába, melylyel nincs kedve

megküzdeni, hamar szószegővé lesz. Nem az ő hibája — szokta magát mentgetni. — Könyörületes, jószívű, istápolásra azonnal rendel — csak az a baj, hogy vajmi ritkán rendelkezik a szükséges eszközökkel. Legtöbbször teljesen ráillik ez az aforizma: Sok ember azt hiszi, hogy jó szívű, pedig csak az idegei gyöngék. Vakmerő vállalkozó. Nincs az az eszeveszett terv, melynek kivitelére ne ajánlkoznék. Kész a puskaport is feltalálni. Ha azután a vállalatba beletörök a biciskája, együgyű vállvonogatással kiált fel: „De hát ki hitte volna?” Barátaiért rohan tűzbe-vizbe. Mindenbe bele lehet ugratni, nyulat lehet vele fogatni és rendesen áldozatává lesz — április 1-jének. Jelszava: „Éljen a bagatell!” Mindennek a könnyebb végét keresi. Mindent ott van, ahol mulatságra vagy demonstrációra lehet kilátás.

2. Az epés véralkatu ember már egészen más. Én bizony nem merek vele úgy tréfálni, mint a vérmessel; féltő, hogy megszámolja a bordáimat. Széles vállu, domboru mellű uri

SÁMSON JAKAB
Telefon 324. uri szabó Telefon 324.
KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát
honi, angol, scoth és francia különlegességekben
FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 1-105
Gyors és pontos kiszolgálás! Gyors és pontos kiszolgálás!

lányka személyesítette. Oly kedves, édes hangon kezdette:

Nini, hát én hol vagyok?

Körülöttem a gyulások!

Egy szóval: nagyon szép jelenet volt. A közönség könnyezett, tapsolt és éljenzett. A szereplők pedig díszmenetté alakultak és éljenzés között körüljárták a termet.

És most a közönség, de különösen azok nevében, kik a szegény tanulókat segélyező kör jótékonyágának oly sokat köszönhetnek, fejezzük ki elismerésünket Fogarasi Béláné, Vadas Zsuzsika ő nagyságának, ki odaadó buzgalommal tanította be a darabot; Elekes Károlyné ő nagyságának, ki a zenekísérést művészi tehetségével lelkesen játszta; Lázár Mácsi ő nagyságának, aki kiváló ének-tudásával tanította be az énekeket; Veress István urnak, ki egy válogatott fiú-énekkart szervezett és tanított be; Sándor Jenőné, Uray Lászlóné, Dömök Erzsébet, Baranyay Károlyné urnóknak, kik a rendezés fáradszót, de sikeres munkáját végezték Hollós István titkár segítségével.

És ha tudjuk, hogy az egésznek lelke, szíve Török Bertalanné — az egylet szeretett elnöke volt — akkor természetesen találjuk, hogy az igazi jutalmat, a siker fölötti örömet ő érezte legteljesebben. — R-s.

Árlejtés a Szabaderdőben vágott polgári illetékek hazaszállítására.

Egy hónap mult el, hogy a Szabaderdőben vágott polgári illetékek termelése befejeztetvén és czinkus huzás is megejtetvén, a fertályok a jogosultak által hazavitethetők lennének. S ambar a köztudomás szerint fennálló általános fahiány miatt ezen fára a jogosultak legnagyobb részének sürgős szükségére is lenne, a termelt 480 kompetenciából még eddig alig lett 70-80 az erdőből elszállítva. Ezen körülmény abban

leli indokát, hogy egy-egy fertály hazaszállítására 22-24 koronán alul fuvarost nem lehet kapni, ily magas fuvarbért pedig senki sem fizethet azért, mert ha még számba vesszük a fertály 3 korona termelési bérét, annak költsége többet tesz ki, mint amennyit hazaszállítva megér.

Ezen tudat vezette a városi tanácsot arra a polgárok érdekében álló kísérletre, hogy ezen mintegy 400 kompetencia tömeges hazaszállítására árlejtést hirdessen és annak eredményét annak idején a közönséggel tudassa azon czélból, hogy ily módon azon jogosultak, akik az árlejtésen elért egységár mellett fertályukat hazahozatni óhajtják, a tanács megbízottjánál jelentkezhesse. Ezen árlejtés f. évi február hó 4-én (vasárnap) d. e. 8 órákor a városi főerdész hivatalos helyiségében fog megtartatni, ahol az árlejtési feltételek is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Szász József** alispán f. hó 24-dikén Gyulafehérvárot hivatal-vizsgálatot tartott.

— **Hóviharok.** A januárba tévedt tavaszi napsugár elől hirtelen elzárta a földet a horizontra boruló nehéz szürke felhősátor. És zimankós, szeles téli idő szakadt ki belőle egyszerre. Hull, hull a hó és a fagyos szél a didergő emberek arcába csapja a hideg pelyheket. A téli zivatar különösen az alföldön tombolt fekevesztett erővel, ahol a közlekedés útjába nagy akadályokat gördített. Egyes helyeken a községi postajáratokat is beszüntették, a vonatok pedig csak nagy késedelemmel érkeztek állomásaikra. A budapest—kolozsvári vonalon hófúvás miatt

a közlekedésben fennakadás állott be. A Kolozsvárról tegnapelőtt éjjeli 11 óra 10 perczkor elindult gyorsvonat Püspökladány-nál a hófúvásban elakadt s 7-50 óra helyett déli 12 órákor érkezett meg Budapestre. A Budapestről tegnap este 9 óra 15 perczkor elindult gyorsvonat szintén elakadt Püspökladány-nál s nagy késéssel érkezett Kolozsvárra és Nagyenyedre. Az utat hókékekkel tudták szabaddá tenni s így is csak kettős mozdony-nal érkeztek meg a vonatok végállomásaikra.

— **A balázsfalvi takarékpénztár** r. t. igazgatósága f. hó 28-án gyűlést tart, melyen az 1905. év zárszámadásait tárgyalja.

— **Pályázat ösztöndíjra.** Az alsó-fehérvármegyei tanító-egyesületnek azon tagjai, kik polgári iskolában, gimnáziumban vagy tanítóképző-intézetben tanuló gyermekeiket pályáztatni óhajtják a Gáspár János ösztöndíjra, kérvényeiket ez iránt előmeneteli bizonyítvány kíséretében terjesszék be február hó 15-ig az egyesület elnökségéhez. Nagy Lajos, e. elnök.

— **Műkedvelő-előadás.** A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör 1906. január hó 27-én, a régi városháza nagytermében, saját pénztára javára táncszal egybekötött színelőadást rendez. Színre kerül: A mit az erdő mesél. Népszínmű három felvonásban. Irta Géczy István. Rendező Felméri Sándor. Sugó Jordáki Lajos. Személyek: Bacsó János Szathmáry József, Kató leánya Szigeti Béláné, Ficzere Tamás Felméri Sándor, Ignác fia Gerendi Albert, Zsuzsika gyámleánya Villányi Ida, Sütő Ferencz Barányai István, Dóka Jancsi Székely Árpád, Basa János Szathmáry György, Basáné Ludvig Kata, Erdőkerülő Paulini Emil, Turje Tóbiás Szegegy Lajos, 1-ső asszony Ludvig Ilona, 2-dik asszony Serestyei Erzsé, 3-dik asszony Wild Léni, Egy meszegető Deme-ter Gyula, Kontrás Magyar Ferencz, Primás Csávás Gyula, Klarinetos Hödel Ferencz. Helyárak: Oldalszék, körszék 2 kor., I. r. zártzék 1 kor. 60 fill., II. r. zártzék 1 kor. 20 fill. Földszinti álló 1 kor Diákjegy 60 fill. Karzati ülő 60 fill. Karzati álló 40 fill. Karzati jegyek tánczra nem érvényesek. Kezdeté pontban 8 órákor. Jegyek előre válthatók Földes Ede kereskedésében, este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel nyugtáztatnak. Előadás után táncz.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Halás köszönetünket fejezzük ki a szegény tanulókat segélyező kör nevében mindazoknak, kik f. hó 20-án egyletünk javára rendezett előadásban szerepelni s ezzel egy igazán kedves estélynek sikerét előmozdítani szivesek voltak. Török Bertalanné elnök, Baranyai Károlyné jegyző.

— **Borszék.** Erdély kies fürdője Borszék, amelynek jó híre már az ország határain túl is mindenfelé eljutott, fejlődésének egy jelentős mozzanatához ért. Részvénytársaság vette a kezébe a fürdőt, mely a napokban alakult meg Budapesten Gaszner Pál királyi közjegyző jelenlétében. A részvénytársaság igazgatósági tagjai lettek: Fekete Mór, Fekete Samu, Fekete Ignác. Felügyelőbizottsági tagok: Bartalis János elnök, Csi

ember ez. Járása, szólása biztos. Arczkifejezése hatalmas tetterőt, határozottságot, tulajdonságos önértet, önbizalmat, nagyfokú önféjűséget árul el. Már a maga megjelenése is a kész parancsoló mód. Fáradtságot, akadályt semmibe sem vevő törhetetlen kitarással halad czélja felé. Elméje inkább éles, mint mély; inkább gunyos, semmint élces. A botlások, baklövések, melyeket elbizakodott önféjűségéből követ el, sokszor vezetések úgy magára, mint másra. Inkább török, mint hajlik. Tanácsot nem igen ker, de nem is fogad el; sőt maga is inkább utasít és parancsol, mintsem tanácsol. Jelszava: „Az oroszlan nem fogdos legyeket.“ Barátságot nehezen köt; de abban törhetetlenül állhatatos és minden áldozatra kész. Bosszúvágyát csak ellenségének végromlásával eléghetheti ki. Emellett őszinte, nyílt, szóki-mondó, nemes és nagylelkű gavallér. Bátor védelmezője a gyöngéknak, megvetője minden aljasságnak. Rendszerint derült, vidám kedvű, a tréfát is szereti, de a bohóc szerepébe be nem ugratható, mint a szang-

vinikus. A roszt élve vérgig sebzé és határtalan gyűlöletre ragadja. Egy ilyen embernek elmondottam egyszer, hogy a Babel-tornyot azért nem emelheték az égig, mert mikor már oly magasra jutottak, hogy a munkásoknak, — akik hétfőn reggel elindultak és csak szerdán este értek fel, — nem volt idejük tovább építeni, mivel csőtörtőkön reggel visszafornulniok kellett, hogy szombat este a napszám fizetésnél jelen lehessenek. Az én barátom ezért a roszt véczezt anynyira megharagudott, hogy azóta reám sem néz. Akarat-ereje hatalmas. Még a józan észnel is szembezáll. Török-szakad jellemű; okoskodással nem kapacitálható, de a tények logikája előtt meghajol. Szigorú, de a jószág, szelidség könnyen lefegyverzi. Valóságos hősi, uralkodói temperamentum, mely nagy számmal mutat fel nagy uralkodókat, rettenetes zsarnokokat, hadvezéreket és államférfiakat. Egy lelek-buvár az epés vérmérsékletet a legszerencsésebbnek mondja, — de hozzáteszi, hogy nem a trónon.

(Folytatjuk.)

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogymielőtt őszi és téli szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér, 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, sziveskedjen megtekinteni.

lag Máté, Ladányi Miksa, Kuch Karoly és Vadász Károly tanácsos Hartmann Sándor dr. budapesti ügyvéd. Az új részvénytársaság fokozott erővel fogja felkarolni a híres fűdőt, nem kimelve költséget, sem fáradságot, hogy Bozsék, amelynek áldásos hatása közismertű, az addig is nagyobb mértékben legyen hasznára azoknak, akik ott keresnek gyógyulást. Az alaptőke 500 ezer korona (2500 darab 200 koronás részvény.)

— **A tél tündére** előadása alkalmával felüfizetni szíveskedtek: Tóth Sámuel 1 kor., id. Gráf János 5 kor., Török Bertalan 8 kor., Benedek Sámuel 2 kor., dr. Mátyás Mihályne 2 kor., Fenichel Lázárné 1 kor., Tangel Józsefné 2 kor., Ludányi Istvánné 1 kor., Máthé Istvánné 1 kor., Bálint Jánosné 3 kor., Szász József 5 kor., Bitai Jenő 1 kor., Winkler János 3 kor., dr. Jenei Elek 4 kor., Nagy Lajosné 1 kor., Bágya Zsigmondné 3 kor., Novák István 1 kor., Mátyás Lajosné 1 kor., Kovács Mihályne 40 fill., ifj. Tomai Pálné 40 fill., br. Bánffy Kázmír 2 kor., Deli Ödön 2 kor., Pogány János 6 kor., Kovács Józsefné 4 kor., 20 fill., Lázár Róbertné 60 fill., Halmágyi Antal 2 kor., Zeyk Dániel 16 kor., Lenárd Sámuelne 1 kor., dr. Farnos Árpád 4 kor., Bójtke Kálmán 2 kor., Gáspár János 5 kor., Bogovits Jakab 2 kor., özv. Nagy Andorné 2 kor., Mecsér László 2 kor., Mészáros István 2 kor., Szöllösi János 1 kor., Nehéz János 2 kor., dr. Winkler Albert 2 kor., Reinbold Oliver 3 kor. Összesen 106 kor. 60 fillér.

— **Szökött katona.** Spán Mátyás vengárdi illetőségű tart. honvéd a nagyszebeni 23. gyalogezred tartalékából megszökött még 1904. aug. 21-én. Körözik.

— **Bukaresti kiállítás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelteket a bukaresti kiállításra, melynek 1906. június 14-től november 14-ig tartandó nemzetközi kiállítás, a melyen egy külön magyar pavillonban hazai kereskedőink és iparosaink résztvehetnek. A magyar osztályban kiállíthatók lesznek: különböző mezőgazdasági gépek és eszközök, kézi szerszámok, malomipari gépek, eszközök, állattenyésztési és tejgazdasági gépek, berendezések és eszközök, méhészet, selyemtenyésztési és baromfitenyésztési gépek és eszközök, szőlő és pinczegazdasági gépek és eszközök, ezzel kapcsolatban díszítésű, magyar ásványvizek, fajtörök, pezsgők, konyhaszerek és felszerelések, textilipari gépek, szesz- és petrolcum fűtő tüzhelyek és világítási készülékek, motorkocsik és kerékpárok, szeszleparató készülékek, a romániaiaknál jobb minőségű és nagyobb hozamu fák, szőlővesszők, fűztelek, virágok, műtrágya, mezőgazdasági termékek, magvak, szarvasmarhák, lovak, sertések, ebek és baromfi stb. A résztvevők négyzetméterenként (szabadon álló vagy falterület után) 25 korona terdját fizetnek, ezenkívül a tűzkár biztosítási és berendezési költségeket hordozzák. Szállítási díjkezdmény a magyar és román vasutakon 50%. Képviseletül a magyarországi bizottság gondoskodik.

— **Papirmellény a hideg ellen.** Tudvalevőleg már régóta foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a nyári elviselhetetlen hőség ellen jó lenne papirosruhában járni. Az eszmét egy francia valószínűleg meg, és mivel ezelszerűnek bizonyult, utánzókra is akadt. Anglia tovább megy egy lépéssel és ha a párizsiak a papirosból készült ruhát

a hőség ellen használják, Crabbe londoni szabó ugyanazt a tél hidege ellen tartja ezelszerű védelmi eszköznek. Legutóbb ugyanis szabadalmat kért egy hideg ellen szolgáló, papirosból készült mellényre, amely olyan könnyű, hogy egy levélborítékban mint érték nélküli minta küldhető. A mellény az anyagára való tekintettel rendkívül olcsó és valóban megfelel a célnak, mert a szövetszemlény alá huzva, rendkívül meleget tart.

— **A világ legnagyobb hajója Fiumében.** Január 26-án érdekes látványosságban lesz része a magyar kikötővárosnak. Ekkor indul először Fiuméből New Yorkba a világ legnagyobb hajója, a „Caronia” amely biztonság, kényelem és fényűzés tekintetében is valóságos csodája a modern hajóépítés tudományának. Kényelmére nézve jellemző, hogy a III. osztályú utasok is 2—4 és 6 ágyas hajószobákban laknak. Kettős burkolat és automatikusan záródó rekeszek folytán ugyiszólván el sem sülyedhet, hatalmas méretei pedig ellentétben a tenger hullámaival, megmentik az utast a tengeri betegség gyötrelmeitől. A „Caronia” indulása kiválóan kedvező alkalom arra is, hogy első kikötését Nápolyban felhasználva, a „Caronia”-n utazzunk Olaszországba. A közönség január 25-én tekintheti meg a „Caronia”-t, amely alkalomból a Budapestről január 24-én este induló fumei gyorsvonatra a Központi Menetjegyinoda kedvezményes menetterti jegyeket ad ki.

— **A gyermekek számárhurutos.** Ne kétségen tehát megkérdezzük az orvostól, hogy mit tart a „Sirolin-Roche” nevű szerrel. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapították, hogy számárhurutos gyógyításnál semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche”-al. A köhögést szünteti és gyorsan egészben elmúlik. A gyógyszerítárákban kapható „Sirolin-Roche” teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek kellemes jöze miatt szívesen veszik.

— **Borseprót** bármily mennyiségben jó árban vesz Paulini Rezső Nagynyeden. Helyeliektől esetleg cserébe is átveszi a borseprót, és pedig 4 veder seprőért 1 veder jó gerepeni lort ad; a csere 20 veder borseprón alól nem történhetik. Továbbá előnyös feltételekkel a borseprót kifőzésre is átveszi.

Közgazdaság.

Vármegyénk pénzügyi közl. f. január hó 28-án kettőt tartja közgyűlést, mindenik kedvező üzletei eredménynyel.

Az „alsófehérvármegyei gazdasági bank és takarékpénztár r.-t.” betétállománya 360,084 k. évi emelkedéssel: 768,339 k. 55 f. lesz. Leszámított: 3.212,612 k. 27 f. értékű váltót, mely 334,659 k. 25 f. évi emelkedést jelez; tárczájában: 1.118.174 k. 5 f. értékű

váltó maradt. Jelzalog állománya: 168,160 k. 42 f. emelkedés: 41,354 k. 44 f. Évi tiszta nyereség: 20,228 k. 39 f. Osztalék: 5%. — A magyarigeni (Erdély hegyalja) takarékpénztár r.-t. Csuka Domokos új igazgatójának vezetése alatt szépen emelkedett. Letétje van: 46,904 k. 23 f. emelkedés: 10,567 k. 60 f. Visszeszámított: 179,796 k. értékű váltót, emelkedés: 66,395 k. Nyeresége: 9593 k. 66 f. Osztalék: 7%.

Kérjük vármegyénk pénzügyeinek t. igazgatóságait jelentéseik szíves beküldésére. A közgyűlésekről is szívesen közlünk értesítéseket.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Dr. Inczédi Joksman Ödön, Lázár István, Dr. Müller Jenő, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadótulajdonos: Lázár István.

Sz. 4884/1905. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Radnothi Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajtónak Kálger György és Álek Sándor (Alexandru) o.-péterlakai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 152 korona tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében, a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbíróhoz tartozó Oláhpéterlaka község határában fekvő a 193 sz. tjkben felvett s Szojka Simon nevében álló A + 8 r. sz. 484, 485 hr. sz. belsejére 380 kor., a 9 r. sz. 830/2 hr. sz. szántóra 36 kor., a 11 r. sz. 1285 hr. sz. kaszálóra 24 kor., a 13 r. sz. 1830, 1831 hr. sz. kertre és szőlőre 131 kor., a 14 r. sz. 2332 hr. sz. szántóra 138 kor., a 15 r. sz. 2469 hr. sz. erdőre 60 kor., az o.-péterlakai 202 sz. tjkben felvett s Krécsun Jánosné Álek Aftine és Álek Sándor nevében álló A + 19 r. sz. 650/4 hr. sz. belsejére 320 kor., a 20 r. sz. 832 hr. sz. szántóra 28 kor., a 22 r. sz. 1105/2 hr. sz. szántóra 73 kor., a 23 r. sz. 1288 hr. sz. kaszálóra 22 kor., a 24 r. sz. 1482 hr. sz. szántóra 77 kor., a 25 r. sz. 1935 hr. sz. szőlőre 138 kor., a 26 r. sz. 2061 hr. sz. szőlőre 162 kor., a 27 r. sz. 2260 hr. sz. szántóra 24 kor., a 28 r. sz. 2803 hr. sz. erdőre 5 kor., a 29 r. sz. 2806 hr. sz. erdőre 5 kor., a 30 r. sz. 3010 hr. sz. szántóra 52 kor., a 31 r. sz. 3100 hr. sz. kaszálóra 38 kor., a 42 r. sz. alatti 2249/589030-ad rész legelő illetményre 60 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi február 17-ik napjának d. e. 10 órakor Oláhpéterlaka községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adni.

Árverezni szándékozik — végrehajtató kivételével — tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi 60. törvényezikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. Marosújvárt, 1905. évi november hó 20-án.

31 1—1

Sólyom,
kir. albiró.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. NAGYNYEDEN.

Alaptőke 200,000 korona.

Alaptőke 200,000 korona.

Leszámított 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamattal mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

20 7—104

Betétek után naptól-napig 4 1/2%-ot fizet.

Takarékpénztári zárószámadásokat
s mindennemű nyomatványokat gyorsan
és jutányos áron készít
a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság Nagyenyeden.

Csak oly otthonban

található fel a családi tűzhely boldogsága,
a hol a gyermekek egészségesek és erősek.
A legjobb szer gyermekek egészségének
fenntartására a **Scott-féle Emulsió**, mely a
legfinomabb norvégiai gyógycsukamájolajból
készül alfoszphorsavas mész és nátron
hozzáadásával.

Ahol **Scott-féle Emulsió** használatban van,
ott gyenge, beteges és növésükben vissza-
maradt gyermeket nem találhatni. Minden
gyermek előszeretettel veszi, mert a **Scott-
féle Emulsió** kellemes, édes ízű és a leg-
gyengébb gyomru gyermek által is meg-
emészthető.

A **Scott-féle Emulsió** valódiságának jele
a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.



Kapható minden gyógyszerertárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és
75 fillér levélbélyeg beküldése ellené-
ben minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerértára“

Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor, 50 fillér.

Meghívás közgyűlésre.

A Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság

1906. február 4-én d. u. 3 órakor

Marosujvárt, saját helyiségében tartja

X. rendes KÖZGYŰLÉSÉT.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1905. üzletéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása fölötti javaslat tárgyalása és a felmentvények megadása.
5. 2 igazgatósági és 1 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Mindazon indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnak bejelentettek.

A keresk. törvény 198. § értelmében az intézet helyiségében kitett vagyon-
mérleget a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatalos órák alatt a t. részvényesek
megtekinthetik.

Azon esetben, ha február 4-diki gyűlés az alapszabályok 50. §-a értelmében
határozatképes nem lenne, úgy a fenti tárgysorozat 1906. február 11-iki közgyű-
lésen fog jogérvényesen tárgyalatni.

Marosujvár, 1906. január 21.

Az igazgatóság.

32 1-1

Meghívó.

38 1-2

A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság

XXXV-ik évi rendes közgyűlését

saját helyiségében 1906. évi február hó 11-én délután 3 órakor tartja meg,
melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.*)

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megbízása.
 2. Az igazgatóság jelentése az 1905. üzletéről.
 3. A felügyelőbizottság jelentése a zárószámadásról.
 4. A nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat.
 5. Két igazgatósági tagnak 4 évre, két felügyelői tagnak 2 évre való megválasztása.
- Nagyenyed, 1906. január hó 22-én.

Az igazgatóság.

* Alapszabály 14. §. A szavazati jog személyesen, vagy meghatalmazott által gyakorolható, meg-
hatalmazás azonban, az alábbi kivételekkel, csak részvényesnek adható.

Kiskorúak természetes, vagy törvényes gyámjaik, vagy ezektől felhatalmazott részvényes által, —
nők, társaság, testületek, intézetek és alapítványok meghatalmazottjaik által képviseltethetik magukat, kik
azonban nem szükséges, hogy részvényesek legyenek. A meghatalmazás két tanu által kell igazolva lenni.

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.



Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzetes eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszzebeni földhitelintézet”

részeről Kolozs és több szomszédos megye területére
ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Barminemű felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végregelesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzüzetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ül, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges.

22 2—26

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz



120 hold tagosított jó birtok,

melyből 81 hold szántó, 24 hold kaszáló, 3 hold belső, Magyar-Forró község határában eladó.

Értekezhetni a marosujvári főszolgabíróval.

35 1—3



NAGY JENŐ
szájpad nélküli műfog-spezialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

☛ Készít szájpadnélküli természetesen szilárdan álló fogakat 16 koronáért. 3—104



Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. Hattyu gyógyszerár által Majna-Frankfurt. 685 21—52



Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

==== Mindenkinek fontos tudni, hogy ====

BERKOVITS BÉLA
Nagyenyed főtéri

raktárának tulzsufaltsága és az előrehaladott idény miatt összes áruit

☛ alkalmi vásár ☛

rendezése által minden elfogadható árért eladja.

Eladásra kerülnek: az összes férfi-, fiu- és gyermek-készruhák és télikabátok, női- és gyermek-kabátok, paletok, a legújabb divatnak megfelelő férfi fehérneműek, nyakkendők és kalapok.

Férfi- és női-czipők, kizárólag kézimunka.

Valódi angol és belföldi ruhaszövetek.

Mérték után a legfinomabb ruha 24 óra alatt elkészül.

Mindenkinek saját érdekében fekszik szükségletét míg a készlet tart beszerezni.

10 7—104

Dús választék minden cikkben.



Nagyenyedi kiségitő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhető pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6 $\frac{1}{2}$ %, 7 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ kamattal mellett fogad el.

Nyitv. áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 7—104



Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátás király-tér 3. sz

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után.

Készít gazdasági vas, réz gepöntvényeket.

Tisztelettel

626 83—104

Liskai János.



Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.